

דבריו של פר ל. אשכול, ראש הממשלה ושר הבטחון, בפני תא הסטודנטים חברי
מפא"י בירושלים ביום 15 בדצמבר, 1964 (8.30)

נציג הסטודנטים:

ערב טוב,

אנחנו, חברי תא הסטודנטים של מפא"י בירושלים התכנסנו הערב לאסיפת
הבחירות ונתכבדנו בהזדמנות זו לארח את החבר היקר לוי אשכול, ראש הממשלה
ושר הבטחון. אני מקווה שהחבר לוי אשכול אינו מחכוך להציע את מועמדותו
למזכיר התא.

ראש הממשלה:

אני מצטער שאינני יכול.

נציג הסטודנטים:

בטרם אסיפת הבחירות עצמה אני אפתח בכמה משפטים, אחר כך ישא את
דברו החבר לוי אשכול, ויסיים עוזי ברעם מזכיר הארגון הארצי.

חברי התא והציבור כולו עוקבים בחרדה עמוקה אחרי הסכנות לגורל
המדינה, הבאות עלינו עקב הפרשה וחופקות אחרות החלות עלינו.

צל הפרשה מעיב על חיינו הציבוריים ופגע פגיעה אנושה בדמותו של
השלטון והממשל במדינה. העם המתקבץ סן הגלויות חוהה ומחפש דרך, מחפש
מורה דרך ומוצא לפניו בטעה זו ממשלה של משבר, מפלגה של משבר. חרדה חברי
התא וחרדה הציבור נובעת מהסילוף והעיוות הנעשה בשאלות העולות על סדר
עולמנו, פרשיות במקום בטחון, פרשיות במקום פיתוח, פרשיות במקום חינוך.

1/24/54

REPORT OF THE BOARD OF DIRECTORS, THE BANK OF THE STATE OF NEW YORK, FOR THE YEAR ENDED DECEMBER 31, 1953.

STATE OF NEW YORK:

THE STATE,

IN SENATE, JANUARY 13, 1954. REPORTED BY THE BOARD OF DIRECTORS OF THE BANK OF THE STATE OF NEW YORK, FOR THE YEAR ENDED DECEMBER 31, 1953. THE BOARD OF DIRECTORS HAS THE HONOR TO SUBMIT TO THE SENATE THIS REPORT ON THE OPERATIONS OF THE BANK DURING THE YEAR 1953. THE REPORT IS DIVIDED INTO TWO PARTS, THE FIRST OF WHICH CONTAINS A SUMMARY OF THE BANK'S OPERATIONS AND THE SECOND A DETAILED STATEMENT OF THE BANK'S FINANCIAL POSITION AND OPERATIONS.

THE BANK:

THE BANK OF THE STATE OF NEW YORK.

THE BOARD OF DIRECTORS:

THE BOARD OF DIRECTORS OF THE BANK OF THE STATE OF NEW YORK, FOR THE YEAR ENDED DECEMBER 31, 1953, HAS THE HONOR TO SUBMIT TO THE SENATE THIS REPORT ON THE OPERATIONS OF THE BANK DURING THE YEAR 1953. THE BOARD OF DIRECTORS HAS THE HONOR TO SUBMIT TO THE SENATE THIS REPORT ON THE OPERATIONS OF THE BANK DURING THE YEAR 1953.

THE BOARD OF DIRECTORS OF THE BANK OF THE STATE OF NEW YORK, FOR THE YEAR ENDED DECEMBER 31, 1953, HAS THE HONOR TO SUBMIT TO THE SENATE THIS REPORT ON THE OPERATIONS OF THE BANK DURING THE YEAR 1953. THE BOARD OF DIRECTORS HAS THE HONOR TO SUBMIT TO THE SENATE THIS REPORT ON THE OPERATIONS OF THE BANK DURING THE YEAR 1953.

THE BOARD OF DIRECTORS OF THE BANK OF THE STATE OF NEW YORK, FOR THE YEAR ENDED DECEMBER 31, 1953, HAS THE HONOR TO SUBMIT TO THE SENATE THIS REPORT ON THE OPERATIONS OF THE BANK DURING THE YEAR 1953. THE BOARD OF DIRECTORS HAS THE HONOR TO SUBMIT TO THE SENATE THIS REPORT ON THE OPERATIONS OF THE BANK DURING THE YEAR 1953.

מפא"י גאה, ובצדק, על ההישגים בחקופת הישוב, בתקופת טרם המדינה שהביאה אותנו למדינה עד היום, אבל מפא"י צריכה ותיבת לדעת שהכסלון העמיד לבוא בעקבות הקרע, בעקבות המצב הפנימי החמור, הוא תהיה אחראית לו ועליה לקחת את זה בחשבון.

בפגישת מרכז המפלגה ביום א' אמר החבר אלמוגי: "מפא"י ניצבת היום בפני הברירה: משבר ממסלתי או משבר פנימי במפלגה, קרע גלוי, וזהי ברירה של בין הפח ובין הפחת ואת הברירה הזו אנחנו לא מקבלים. אנחנו רואים בברירות הניצבות לעינינו בין משבר במישור הממשלתי - מפא"י שסועה - לבין האפשרות של מפא"י מאוחדת אשר המשיך להנהיג את העם ואת הנועה העבודה - כך אנחנו רואים את הדברים.

נציג הסטודנטים:-

אפשר לדרך לגופו של ענין בענין הפרשה 54 - 60, בענין זעזע החקירה אפשר להתוכח, אבל מפלגה שבאחריותה נמצא המלפון לא יכולה להתוכח על זה כשהיא יודעה שהריכוח יכשיל את השלמון שאותו היא מנהיגה. מפלגה אחראית חייבת לקחת את זה בחשבון. אבל חברי מפלגה והיקים נקראים היום בין שתי ברירות, בין שני אנשים תעומדים במרכז המפלגה, ויש להבין את זה, אלא שחברי המרכז חייבים לדעת שהיום השעה היא שעת מבחן, הכעיה והמאבק הפנימי הוא פנימי אמנם, אבל המבחן הוא חמור וחייבים להתיחס לבעיות בעינים מקורות ולהכריע בענין בעיניים מקורות. חברי המרכז צריכים לחשוב, חברי המפלגה חייבים לחשוב שלפניהם קיימות שתי אפשרויות: משבר, או המשך הנהגת מפא"י מאוחדת כעם ובממשלה.

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

ראש־המשלה:

חברי,

כשאמרתי בקריאה בימים שאני מצטער שאני לא יכול להציע את עצמי כמזכיר אמרתי את זה ברצינות, אולי החיים היו לי אז יותר קלים, אם כי אולי זה רק נדמה לי מפני שבכל גיל ובכל ספרה ואסמוספרה יש הקשיים שלו ונדמה שלמעלה מזה אין ואיך קופצים? אבל חברים - קופצים.

אם אני אטרקציה כימים הללו אני מצטער של פרסמו את דבר הופעתהי כאן ואולי היו מביעים הנה יותר.

היום בצהרים היה אצלי ברעם בעניני דיומא וחוך כדי דבור, לאחר שגרמנו את הדיבור או ברעם בקש אצלי פרוסקציה: שאני אעמוד לימינכם בישיבה זו, ואני לגמרי לא התכוונתי לבך שאחם רוצים לשמוע ממני דברים ארוכים, ואוי, אני רואה פה גם עתונאים, בשבוע שעבר היתה לי אטיפה כביח ברל בכפר סבא ואני אמרתי מס על העתונאים שאלוהים יאריך ימיהם ויקצר הפיהם, אני מאחל להם עכשיו שהעטרונות שלהם והעטים שלהם יוקהו ולא יעשו את מלאכתם.

כל ההקדמה הזו לא באה פלא כדי להגיד לכם שאני לא יודע מאיזה קצה להתחיל ועל מה לדבר לפניכם.

אנחנו חיים בענין כפול, ואם אחם רוצים זה לא שני צירים, זה לא קבוצה של ציר אחד, אלא זה ענין אחד. היה לנו ענין "המערך" ואנחנו בילינו בו סטעט שנתיים ועדיין לא הגענו לסוף. אני עבדכם הושב שיהיה מערך, השאלוני מהי? אינני יודע. בודאי, זה תלוי גם בכס, בכל אחד מאתנו חברי

СЛУЖБЕНИ

ПОСЛ.

Службени писма се издати у складу са својом наменом, а не са циљем да се издати, и не смеју да се користе за друге сврхе, осим ако се не налази у овоме. Свако коришћење за друге сврхе је забрањено, и свако такво коришћење ће бити кажњено. Свако коришћење за друге сврхе је забрањено, и свако такво коришћење ће бити кажњено.

Службени писма се не смеју да се користе за друге сврхе, осим ако се не налази у овоме. Свако коришћење за друге сврхе је забрањено, и свако такво коришћење ће бити кажњено.

Службени писма се не смеју да се користе за друге сврхе, осим ако се не налази у овоме. Свако коришћење за друге сврхе је забрањено, и свако такво коришћење ће бити кажњено. Свако коришћење за друге сврхе је забрањено, и свако такво коришћење ће бити кажњено. Свако коришћење за друге сврхе је забрањено, и свако такво коришћење ће бити кажњено.

Службени писма се не смеју да се користе за друге сврхе, осим ако се не налази у овоме. Свако коришћење за друге сврхе је забрањено, и свако такво коришћење ће бити кажњено.

Службени писма се не смеју да се користе за друге сврхе, осим ако се не налази у овоме. Свако коришћење за друге сврхе је забрањено, и свако такво коришћење ће бити кажњено. Свако коришћење за друге сврхе је забрањено, и свако такво коришћење ће бити кажњено.

מפלגת פועלי ארץ ישראל, ופה "קיינ עיין הרע" ציבור יפה, אי אפשר לגביכם להכנס לויכוח אם אתם צעירים או לא, ביחוד כשיושבות כאן כל כך הרבה חברות, וזה תלוי בכס הרבה. זה תלוי כמובן גם באחדות העבודה, בסגנון הדברים של אחדות העבודה ושל כל פרטנר אם נגיע לאיחוד יותר גדול ויותר רחב, נציה עם מפ"ם. לא לחינם נאמר כי החיים והפירות ^{נחוצים} הלשון, הדיבור והכתב עושים הרבה ויוצרים הרבה.

בדברי אלה אני מתכוון לשיחה ומפורסמת של ישראל גלילי שבמסך

השנה הזו ביליתי אתו שעות רבות וחמיד הייתי מספר אתר כך לחברים שנדמה לי שישנו גם מקלט וגם משרד ידירותי, ומה שאנחנו מדברים זה בהכנה ובהערכה, ובעת מסירת הדו"ח של כל אחד מאתנו לחבריו הוא משתדל לא להוסיף ולא לגרוע כי העניין הוא רציני ומה שנאמר צריך לקיים ואנחנו לא יותר מאשר שליחים של ציבורים גדולים, מפא"י הנועה גדולה ומפלגה אחרת יורת קטנה. וזהו שאמרתי: הרבה תלוי בדיבור, הרבה תלוי באופן ההסברה, הרבה תלוי במה שבשפת נעשה בלב אצל אנשים. אני מאמין שבאחדות העבודה רוצים גם כן בליכוד, או נקרא לזה "סערך", קראו לזה בכל לשון, בכל דיבור ובכל טרבין, זה לא איכפת לי. כן-גוריון אשר "סערך שמערך", מצדי זה יכול להקרא גם "שמערך", אם יש מלה כזו באנציקלופדיה או נקרא לזה "שמערך", זה לא איכפת לי, העיקר שזו הנועה העבודה, ביחוד אחדות העבודה שהיא יוצאת חלציה של מפא"י. היו זמנים ויש גורמים שאפשר לחדש דיבור ומו"ם על ליכוד ועל התקרבות ואני מאמין שזה ראשית האיחוד ואולי גם ראשית איחוד יותר גדול בתנועת הפועלים, לא רק מפא"י ואחדות העבודה. חמיד אני אומר ולא אלאה ואוסיף להגיד שאנשי מפ"ם עושים מאמצים נואשים ומספמים על קירות במשך עשרות שנים מיום שהם הגיעו ארצה, היו חברי הנועה גוער והתחילו את צעדיהם בארץ, מאז הם עושים מאמץ ומחפשים צידוק וביטחון לכאן שהם הנועה פועלים אחרת ומעט לעעם הם יורדים דרגות, בימי טטאלין

...

...

אבי האומות ושמש העולם, אבל יחד עם האחרים הם מתקרבים יותר למציאות הם עושים מאמצים כדי להוכיח שהם קצת אחרים אבל הם לא יכולים להתלכד.

אתם בודאי לא מחכים ממני שאני אדבר פה על ענייני "הפרשה". מה?

אתם כן מחכים לכך? אז, קודם כל לא אוכל לדבר על כך בכלל השולחן הזה

(העתונאים). רק אהמול הגשתי את התפטרותי לנשיא, היום דברו על כך כל

המפלגות בכנסת, אז למה אני צריך לחזור על זה? איך לזה טעם! אני רק אומר

דברים על המפלגה הגדולה בישראל, ואם אני מלוח טוהר זה לא לשם התרברבות

או החנשאות. זוהי המפלגה הגדולה ביותר בישראל אשר בכל הממשלות במשך 17

שנים היא היתה החלק הקונסנטי, היא היתה החלק הקובע, היא רקדה סואם,

טריו וקווארט, אבל היא היתה המיד הקובעת, זאת אומרת: גורל ישראל, שר

ישראל, שר האומה, הטיל עליה להיות אחראית ולעשות במלאכה, ולא אמסור

דו"ח על מה שנעשה. כידוע אני חסידה של מנא"י ואני חושב שנעשו גדולות

ועצומות וחלוקה כמפלגה מרכזית הוא גדול ועצום.

כמצב שנוצר אני ראיח את עצמי נאלץ - מישהוא אמר שאולצתי, אפשר

לחשוב לפי זה שטישהו אילץ אותי ואמר לי "הכנס את המטלה ותהפוך ואחר כך

תרוץ לנשיא", ובכך יש הבנה מוזרחשל הדבה הזה - ואני, למי הבנתי ואם

להשתמש גם במלה מצפון אז גם לפי מצפוני - אולי יבוא יום ואוכל להסביר

מדוע אני אומר "מצפוני" מפני שמצפון הוא מושג רחב ומאוד מסוכן ואם אתם

רוצים גם מאוד טרבי כי מה לא יכולים לעשות בשם המצפון? ואהבה לרעך כסוף,

ואת עשרת הדברות, אני בטוח שכולכם מקיימים את עשרת הדברות, אבל בשם

המצפון אפשר להרחיב גם עולמות ואפשר לטעון שזה נעשה בשם המצפון,

זה אומר מצפוני של משהו, ומשום כך היתה לי דרגחציה כשאמרתי "מצפון",

אבל יש בודאי מצפון, זה ברור בשמש.

... ..

... ..

... ..

אני תשבתי שאני צריך לעשות את הצעד הזה מפני שאני חושב -
ותסלחו לי על הביטוי - שאח הדיבוק הזה שחבק בנו, "הפרשה" והידושה
מפעם לפעם, צריך להסיר מעלינו אחת ולתמיד, אחת בודאי ראיתם את הצבת
הדיבוק ב"הביטה" עם הנה הוכינא ואחם רואים באילו צרות צרורות עולה
ביצי הרב, נדמה לי שנינסין מילא את התפקיד הזה, להוציא את הדיבוק
מחנה רובינא.

אגב, אני פעם ראיתי חלק מהצבת "הדיבוק" כמוסקבה בשנת 1920
וכמה; הזדכנתי אז למוסקבה בפעם הראשונה כיהודי רוסי, כיהודי רוסי לא
יכולתי להגיע למוסקבה אבל אני הנעתי למוסקבה כיהודי ארץ-ישראלי עם
מספורט פלטהינאי כנציג בקונגרס לקורופרציה; ואני וחכרי תפשונו קשרים
עם "החלוץ", או, כן, היו או שני "חלוצים" מחולקים ומפורדים אשר אפילו
ירו אחד בשני, כן, היו מקרים שירו בחבריהם בחורים יוצאים מן הכלל.

אם כן, בעצם, דברתי על "הדיבוק"; אני ראיתי את הצבת "הדיבוק"
כשצמח שיחק בו ולא חנה רובינא הייתה לאה"לה אלא שחקנית אחרת, ובהצגה
זו רואים באיזה קושי עולה לרב להוציא את "הדיבוק". אינני יודע אם
המשל דומה לנמשל, אומרים שהמשל ידמה לנמשל רק בבואו של המסוח, ויחבן
שאיך המשל דומה לנמשל אבל מאחד שהעליתי אותו אנסה גם להסביר אותו:

אל הרב, שהוא איש דוח גדול באים בבקשה שיוציא את "הדיבוק" והשטט
מונה אליו ואומר לו: "ארכעים דורות של אבותיך הצדיקים מביטים עליך, בזכותם
חצטה זאת".

מפא"י זקוקה כח אדיר שיאלץ אותה להוציא את הדיבוק אשר נקרא
"הפרשה", זה אוכל בנו כל חלקה טובה, אני מסוגל, ביחוד אם לא אהיה
בממשלה זו אולי סיבה טובה לעשות כך שלא אהיה בממשלה, ללכת מביח לבית,
מאסיפה לאסיפה ומפועל לפועל ולהסביר לו מהי הנתיבות ומהו ההכרח לנו

להתפטר ולגרש את הדיבוק.

לפני שנים אחדות, כאשר הלכנו לבחירות לכנסת החלטנו לפרוש
מן הפרטה. כאשראני משתמש במלה "נאלצתי" זוהי האלצה פנימית רוחנית
שלי.

אני לא יכול להניד למפא"י הנדולה אשר חולשת מדן ועד באר-שבע
ואשר מאמינה שהיא חולשת במקומות העבודה, באיגוד המקצועי, בסביחות
הפראיות והלא פראיות - בו, גם הסביחות המראיות הן של מפא"י - בהסדרות
ובסוכנות, בקונגרס ובעם היהודי, איך נגיע לשלושה מיליון יהודים בארץ
הזו ואיך נגיע לעשרה מיליון, וזה מה שעומד לפנינו: אבל אמרתי למפא"י
שקשה לי להניח שהיא לא יכולה לדון על כל דבר ולהחליט. ואם מותר לי
לי שח להניד אני רוצה להניד - מדוע אני שואל אם מותר לי? מפני שאיש
איננו כאן. - במוצאי שבת שעברה התקיימה ישיבת מזכירות בבית אלישבע
והיה שם גם בן-גוריון והא אמר מה שרצה ומה שעלה על דעתו ולבסוף הוא ניגש
למזכיר המפלגה ואמר לו: "הענין הוא ענין ממלכתי ולא המפלגה צריכה
להחליט בו", כך פטר לי המזכיר אחר כך. כעבור יומיים - שלושה התקיימה
ישיבת המרכז ואתם יודעים לאיזה ויכוח נכנסו שם, קצת בודאי שמעתם וקצת
מכם אולי היו שם. אני השתתי שזו רק פרלודיה, רק החחלה. גם בישיבות
המזכירות התרגלנו בחקופה האחרונה שבענינים רציניים - ואני לא מצטער
על כך - אנחנו נכנסים לויכוח, יושבים לומדים ומבררים ורוצים לחרוץ דין.
ואמנם, הגיעה השעה עשר, אחת עשרה, וסדרך כלל אנהנו נוהנים לסיים בשעה זו,
אחת עשרה וחצי, ושתיים עשרה, דוכני שסיימנו את הישיבה בשעה אחת אחרי הצות,
ואני רואה שהרשימה של המבקשים לדבר הולכת וגדלה, הדיבור כנראה מעורר
"אפטיט", וראיתי שבצורה כזו נמשך ונלבב עוד ישיבות והמפלגה תספד בענין
שצריך לספל בו שופט או ועדה קטנה. אתם יודעים שהיועץ המטמטי טוען שחשע
ידים טיפלו בענין הזה במשך הזמן, כל אחד בחתיכה ממנו. אנכי, זה מזכיר לי
את הפילים "אורות הכהן" של צ'רלי צ'פלין. הפס הולך ונמשך, הרצועה הולכת
8/...

... ..

... ..

... ..

וכל אחד עושה בה ששהו, כל אחד עושה "דרייג", עד שהיועץ המשפטי מצא לנכון להגיד: "כבר מזמן הגיע הזמן", או כמו שאומרים הילדים: "הגיע הזמן ממזמן". אם אתם רוצים, הרי היועץ המשפטי איננו מייעץ, הוא מעלה שיקולים והוא אומר: אני לא מקבל משמורת בעד זה, בעד זה מקבלת משמורת הממשלה והיא חחליט, אני רק מייעץ וזה מסובך, כזם כבר טיפלו והחליטו. בענין הזה ברור לי שפועלים לגרמי עניינים אחרים, הרבה יותר מעומד הנפש, מעומק האינסטינקט - אני חושש קצת לדבר על ענייני נפש ממני שבחי אמרה לי שכל המחלקה לפסיכולוגיה תהיה כאן - אבל רבותי, ענין זה איננו שייך לעניינים הסדיניים שלנו כיום וזה לא גחוך לנו.

אני לא רציתי לקבל על עצמי להיות נושא לזיכרון כזה במפלגה שאני מעריך אותה למעלה מכל, מחוץ למדינה, אני אינני רוצה להיות גורט לזיכרון כזה, ונניח אפילו שהיו מצביעים כמו שהצביעו פעם כאשר אני הבאתי את החלפת המזכירות בזמנו על פנחס לבון ובה נאמר שהוא לא יהיה מזכיר ההסתדרות. אני יודע שהרבה פרופסורים והרבה סטודנטים שומעי אותם פרופסורים דנו אותי לכף חובה, ואני לא מקבל את זה מפני שאני חושב שזכאיה מפלגה להגיד לחבר שלה, ואפילו לדגול ביותר, ובמידה שהוא דגול יורה, במידה שלילית של מפלגה גדול ממלא תפקיד יותר גדול ויותר אחראי צריך למדור אותו יורה וכבר נאמר: מדקדקים עם צדיקים כחוט השערה. אגב, משהו מעין זה יש גם בהצגת "הדיבוק" וגם שם נאמר: כל מה שהושמה עולה יותר ירדתה קשה יורה, עליה צורך ירדה היא.

את זה אמרתי כאשר התחיל ענין "הפרשה" לפעול, עם הופעתו של פנחס לבון בועדת חוץ ובטחון. נולדה ואני היינו אז בניו יורק ואני הייתי חולש את ספרותי - היו לי יותר שפרות משיש לי היום - כאשר הייתי קורא בעתונות על המחדש כאן ואמרתי: יסתוים הענין כאשר יסתוים, אבל עחיד לבון לתת את הדין. ורבותי, לא ידעתי איזה דין, נזיפה? למדינה יש במי-טוהה, להנועה אין כאלה אבל הוא חייב להשש, ועד היום אני חושב שלא יתכן לנהוג

היתה אז הצבעה והתוצאה היתה 60% - יודעי סטטיסטיקה ספרים על 58% - הצביעו בעד זה שלבון בתנאים אלו שהתהוו איננו יכול לייצג את המפלגה בהסתדרות, דהיינו, הוא לא יכול להיות מזכיר ההסתדרות, ומזכיר ההסתדרות זה כמעט ותחמרהו מעט כמו שר מפשלה או אפילו ראש מפשלה, כי מה שיש עם יש במפשלה, ההסתר זה פארגנה הסוני אנשים, כמיליון איש חברים בהסתדרות, ובידי ההסתדרות מפתח לקיום המדינה בעניני שכר ושכירות וכל מה שאתם רוצים.

נניח שיכולנו להמשיך את הויכוח בענין הזה ושוב יש הצבעה ואז יש 70% או לאשכול או שהם יהיה לבן-גוריון, ואני אינני רוצה את החלוקה הזו, אני לא רוצה לחלק את מפא"י בצורה של חלק של אשכול וחלק של בן-גוריון, ומכיון שכך, חשבתי להחל למפלגה להחליט. אבל, אני לא יכול לאנוס את מצמוני, את זה אינני יכול לרצות, וגם את הדבר הזה למדתי מבן-גוריון: כאשר הוא החל בהתפללויותיו בשנים האחרונות "התלבשתי" עליו כאשר הוא החליט ללכת לשדה בוקר. חשבתי אמנם שזה דבר יפה היינו רחומים אתו בעגלה העשייה במפשלה וקשה היה לנו לחשוב שהוא לא יהיה אהנו, סנף סוף הוא עשה משהו לארץ הזו, ופעמיים, אפילו חוץ כדי מריבות כיניתי אותו בשם "איש הדור", לולא הייתי מאמין בכך לא הייתי אומר זאת, אבל, אלמלא בן-גוריון לא הייתה לנו מדינה, כי בשנת 1948 הייתה הזדמנות אחרונה, ואומרים: זכות על-ידי זכאי, גדלוח על-ידי גדול", הוא עשה את המפשלה והוא תקים את הצבא, ואני לא רציתי שכך נתחלקה והחלטתי שהמפלגה צריכה להיות יפשוה בהחלטתה. שהתנהל הויכוח על הפער - העתונאים עושים תמיד את שלהם - סיפרו כאילו אשכול אמר כך וציון שאם לא יהיה כך אז הוא ילך. אני נשבע לכם חברים: בענין זה לא דברתי עם העתונאים או עם חברים שרציתי שיספרו משהו אז לא זה מה שהיה בעתונאים.

באתי למזכירות עם בן-גוריון אחרי שיחה שהיחה אצלי בבית במשך שלשו שעות, והוא אמר לי: שמעתי דבר כזה, האם אמנם זה יצא ממך? והוא שאל זאת בפליאה מרובה כאילו שהוא לא איים אף פעם בשום דבר, אבל אני אמרתי לו: זה לא נכון, כל נדרי ואסרי שלא אמרתי ואינני חושב כך ומה שיש בעתוננים לא בא בשמי; אני סבור שחבר מפא"י הם בוגדים גדולו במידה כזו שהם צריכים להיות יפשיים בהחלטתם.

כשבן-גוריון החליט שהוא רוצה ללכת לשדה בוקר, לאחר שנים רבות, ואני מקווה שחיישה עוד שנים רבות כאלה, של עבודה קולוניאלית בסוכנות ובמרכז החקלאי ובמשרד החקלאות שהייתי שר החקלאות ואחר כך שר האוצר, שאלתי אותו איך זה? "המפלגה צריכה להחלי כאן", ואז הוא הוציא מכיסו את פנקס החבר שלו ואמר לי: "תראה לי שכתוב כאן שכל חבר מפלגה חייב להיות ראש ממסלה" ואני מוכרח להגיד לכם שהוא היה ראש או בהמצאה הזו שלו.

במפלגתנו אפשר להחליט על הרבה דברים, במידה שהמפלגה גדולה יותר אפשר להחליט יותר, אפשר לדבר על כך שצריך פרופסורים צעירים לפען חנך דור חברים בישראל כרוח של הנועה העבודה. האם יש לנו סיפוק מלא מכל האוניברסיטאות והפרופסורים? אני לא משיב כל כך הללה וחם בשלילה - עוד חסר לי לעודר נבדי העתם של הפרופסורים - אבל יש דברים שמפלגה ערה וחיה צריכה לחשוב עליהם, אבל להכריח משהו להיזת ראש ממסלה? זה לא! אני סבור שלא אלמן ישראל לעול ימצא מישהו, כמו שאמר בוסנו בן-גוריון.

אני לא רוצה להכנס לענין הטרשח, זה ענין שכחתי עליו הרבה עונה דיין, זה ענין שקרה לפני עשר שנים.

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

חברי הצעירים והיקרים, אנחנו מדינה צעירה בת שבע עשרה שנה אשר קמה פהוך סכאובים ודמים, דמיוך חייך, היחה לנו מחתרת כנו, מה לא עבר עלינו? מה לא עשינו עם האנגלים עד שהצלחנו להוציא אותם, ואם נתחיל עכשיו לעורר פרשיות הן לא תגמשה באחת, ואמונת הברורה היא שנה טרוף הדעה בטכיל התנועה ובטכיל כל עם ישראל.

ובלי כל קטר לענין הזה, היה משהו בקטר לג'ול אמסטר, האם גם זו נראת "פרשה" או שזה רק טעין קטן אחד? כאחורי ג'ול אמסטר מסתתור הרבה מאוד ואולי הרבה דמים; אלה היו שנים טרופות, היו אלה ימים טרופים, היו חשדות בבבירות על לא עוול בכפו של אדם, ואם היה נמשך המאבק עם האנגלים מי יודע למה היינו סגיעים, אבל הזדה לאל, זה נגמר.

אצל הרבה עמים אחרי המאבק מחיליים "אפטר טאוד" כזה לחפש, אני בפוח שאנחנו יכולים להעסיק בזה את עצמנו במשך חמש עשרה השנים הנאות, אנחנו יכולים לעסוק במקורח מה עשינו במשך חמש עשרה השנים הקודמות, אבל ראש המטטלה לזה אני לא רוצה להיות, אני לא רוצה שישהיה סכב כזה שינידו: במשך חמש עשרה שנים עשינו גדולות עם עוד קבוצת אנשים - כי אני לא רוצה לבטל את עצמי כטר החקלאות וכטר האוצר - המשך חמש עשרה שנה מעלנו, ובמשך חמש עשרה שנה אחרות-נכרוק - כך לחלק את הדברים אינני רוצה אינני רוצה שחמש עשרה השנה יהיו של אחד ויהיו שנים גדלות ואחד כך יבוא לוי בן דבורה אשכול והוא יספל בעסק אפיש- הזה.

ואמרהי לעצמי: חבר, אתה רואה, הנה אש כנו רבן נוריון טציג את הענין ולא היחה לי ברירה והייתי מוכרח להכנס להגרה - דמד הסגוה היה אומר: הגרה רצינית ללא חדוה.

פעם ופעמיים, וכמה פעמים בן-נוריון אמר: נלך לעס והאמה החגלה, אבל חברים, אני לא מאמין באמה הזו, כי הצדק יבוא ויזחרב העולם "פיאט יוטיציה את פראט טונדוט", ואמרהי לבן-נוריון: אם זוהי היוסטיציה אז אני לא מקבל את זה.

אחם בודאי מכירים את האגדה על קמצא נבה קמצא, אני אינני יודע אם היה דבר כזה, איש איננו יודע, אבל עם העובדה שאגדה כזו נוצרה בישראל אופרת משהו, אני לא מוכן לזה, אני לא איש כזה. כשאני אפרתי בהתחלה דברי שאני נאלצתי, חשבתי שעל ידי כך אולי נחנה את חשומה לבס של החברים במפלגה, אך חשומת לבם של הצעירים והצעירות - לא צעירים כאלה שמתקראים צעירים אבל יש להם כבר נכסים - חשבתי שיהיה בזה קריאה אס.או.אס., אור אדום להגיד: לא זו הדרך, בדרך הזו אנחנו נסעה בחוץ ג' ונגל ומי יודע לאיזה קצה נצא, אם בכלל נצא ממנו.

אם יש דבר מהתפקידים החשובים, ואם בוחר לי להשתמש במלה "קדושים" שיש לעשותם בימים אלה, וזה תלוי בספא"י כי אפשר לסיים את המשבר חוץ עשרים וארבע שעות, ויש לעשות זאת. אם אתם זוכרים הרי פעם הקמתו ממסלה חוץ כמה ימים, זה היה בעת-מפולת ובשעת "המועדון" המפורסם - כל מי שמקרא עם הרביזיוניסטים התארגנו במועדון משותף עם ספא"י.

קריאה ביניים: חרות לא השתתפה בזה.

ראש הממשלה:

הם אמרו אז שהם לא ישובו כממשלה אחת עם ספא"י. נכון, זה לקח קצת זמן ואז הורכבה הממשלה עם בן-גוריון. בעבור זמן, כשבן-גוריון החליט להחפסר, ואנחנו עמלנו הרבה כדי שלא יעשה זאת, אם כי במינה חבויה בלב יש לי משהו להגיד, אפרתי אז לחברים: שד נדמה לי שאנחנו עושים עוול לבן-גוריון, אם אנחנו מאמינים באינסטואיציה שלו ואם הוא הגיע למדקנה חזו - הוא אמנם האיש שבמשך כל השנים מדבר וחובע צעירים וככל המאבק הזה של הצעירים קשור אהו אבל מספר השנים גדול מהמסופע שלהם - אלוי לא נכון מצדנו למנוע זאת ממנו, אולי הוא צריך ללכת למשך לטוש - אברע שנים ואלהים יהן לו שנים ואם יש לו כוחות לחזור לזה יחזור בכוחות מחודיים; כי חברים, עבודת הממשלה, לא אניד שיה מתחילה להימאס, אבל זו עבודה וולגריה, זו עבודה בקואליציה. רק עכשיו אני חוזר מישיבת קואליציה וחשבתי שאם אני לא מהפוצץ בה סימן שאני עשוי

13/...

... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...

... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...

... the ... of ...

... the ... of ...

... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...
 ... the ... of ...

מברזל או טעצבי הם ברזל או שאין לי עצבים כלל; זו אמנם עבודה שולה והציבור רואה רק את הדברים הגדולים: ישוב הנליל, המאבק באו"ם, התפוצצות במטוסים - זה כרוך בהרבה פחד מי במקרה כזה לא מולחים לנו וגם עכשיו אינני יודע איך נצא בענין הזה מן הדיון במועצת הבטחון - הקהל, הציבור רואה רק את המעשה והוא איננו יודע כמה קילוגרמים של עצבים, אם אפשר לשקול עצבים, צריך להוציא בויכוחים וב"אכילה" של אחד את השני עד שמגיעים למשהו.

כשהוטל עלי או להקים ממסלה הראיתי את ה"קונץ" לסדר ולהקים ממסלה תוך שבוע ימים, ואז גם הוקמה הקואליציה. אני בסוף גם עכשיו שאם יוטל עלי התפקיד אז בשלוש ימות טלפון מורכב הממסלה מחדש והגלגלים יתחילו להתנועע כאילו הם מסוחים בשמן חסור. זה תלוי במה יכלבד.

מה אני בקשתי מממא"י? אני בקשתי שינתן לחברינו בממסלה - ואנחנו מודים הודה לאל מנין חברים ואנחנו אפילו ילדים יכולים להתפלל במנין - להחליט לפי מצפונם. נמצא בינינו סר המשפטים וידוע מה דעתו בענין זה, ויש עוד חבר שדעתו ידועה. ועוד משהו: אנחנו לא חוששים, אנחנו יושבים בקואליציה שיש בה עוד שתי מפלגות שהיו אצלי חברות באותו "מוקדון" שהזכרתי אחר, ויש בין שתי אלה מפלגה אחת שרוצים לעשות אתה מערך והמפלגה הזו הציגה והעמידה תנאי שהיא לא חשפתה בממסלה עם בן-גוריון, או לא המשיך עם בן-גוריון.

אבל חברים, לא אכסה ממכם: רוב חברינו חושבים שלא נחוץ המשך לענין הזה. רצו לתת לי במחזו פורמולה של שלוש קומות. בכלל, נעשה מנהג בממא"י ואופרים: אנחנו רוצים ונורא אוהבים את אשכול, אבל אנחנו רוצים ואוהבים גם את בן-גוריון, ואני עפר ואפר תחת רגליו של בן-גוריון, ואני עפר ואפר תחת רגליו של בן-גוריון, ואני עפר ואפר תחת רגליו של בן-גוריון, או מה עשיתי? אמרתי: אתם רוצים גם את אבא וגם את אמא - טוב ויפה! אבל מה לעשות וקורה כך שאבא רוצה לגרש את אמא? מה ניתן לעשות כאן? זה סרבי, סרבי מאוד, אבל צריך להחליט.

אינני יודע אם חברי מרכז שמעו את דברי, אמרתי או שוו מהיחות,
מהיחות שנצטברה במשך חמש עשרה שנה, מהיחות שבאה מחוץ עבודה כבדה שהיינו
נחונים בה לבולדוזרים ואחריה מוכרחה לבוא התפרקות ברעמים וכרקים,
אבל מוכרחים להחליט, וכך אנחנו יושבים בימים הללו, וזה תלוי במפא"י.
אני לא שמעתי, גם במרכז לא שמעתי שעומדת שאלה של משבר, אבל אם
אמנם עומדת שאלה של משבר במפא"י זאת אינני יודע. אני מטבעי אופטימיסט,
אני נולדתי אופטימיסט ואולי גם מתוך אופטימיזם נולדתי, ולכן אין אני גורם
את זה ואני אומר: מפא"י עם כל גדולה, עם כל אורכה ורוחבה, עם כל מה שיש
בה ויש בה כוחות, נכון, יש בה גם צרות, היא מפלגת הסונים יש בה אנשים
אנשים שלא ידעו את יוסף וצריך להכניס אותם למעשה בניין הארץ.

לפני הרבה שנים קראתי ספר ברוסית "קאק זאקאליס ממל" שהורגם לעברית
ונקרא "כיצד חושלה הפלגה" ואני אומר עכשיו: פלגה מפא"י, אם אפשר להגיד כך,
תחושל ומתחשלת על על פים שקטים הורגים לאט כמו מי השילוח על-ידי ירושלים
שהיו מים שזורמים לאט וברכות גדולות לא יצאו לנו מן המים הללו, אלא
מפא"י מתחשלת בסערות כמו אחדות ועירוק עכשיו העסק הזה של "הפרשה" או
חלילה פרשות, כל זה יהוד עם דברים אחרים שהם עצם העשייה של יום יום, הרגשתי
והחושתי היא שכאן מתחשלת מפא"י.

כפי שאמרתי, אם לא אהיה ראש במשלה - זה ניפוק מצויין בשביל מפא"י
לא להטיל עלי את התפקיד הזה - אלך מביה לביה עם קורנז ומטיש ואמכיר את
המבריים.

פנחס לבון היה פעם גם שר החקלאות ובעוונותיו הרבים, אם כי אז הוא
עדיין לא חטא כל כך, אבל בעוונותיו שהיו עתידים לבוא אחר כך, ענש אותו
הקב"ה בשנה בצורה ובאוחה שנה לא היו ידעם ירקות והכנסת התלבשה עליו - הוא
היה אשם אז בדיוק כמובן - ואילצה אותו להחמסר מפני שהוא נכשל בתפקידו, במה
נכשל? אני אינני יודע.

אני באותה תקופה עדיין לא הייתי שר, הייתי רק חבר-כנסת וכל כך

התרגשתי אז מנאומו של לבון, מנאום ההגנה שלו על עצמו עד שמחיתי כף.

אחרי לבון באתי אני כשר התקלאות ושיחק זמלי ונמתחו ארוכות השמים,

אבל יחד עם זה, אמרתי לעצמי, וכך גם עשיתי: אלך מביח לבית הקלאי ואסביר,

וכמו אז אני מבטיח גם עכשיו ללכת אל ציבור המועלים ולחבריינו, להכנס אתם

בפנע יותר קרוב, להכנס אתם לויכוחים ולהסביר להם מה עומד לפנינו.

לפני הישיבה הראשונה של כרבו המפלגה נהגו לי את הנוסח של שלושת

סעימי ההצעה שהיא:

1. סביעים אמון באשכול - זה כדי למרוח אותי בשטן זית אחרי שבן גוריון

אמר מה שאמר;

2. זכותה של הממשלה להחליט בענין זה; - אתם יודעים, ברוסיה אומרים:

"יש לך הוטט להחליט, אבל העיז רק לעשות זאת!"

3. המרכז ממליץ כן וכך.

אומרים עלי שאני יודע לעשות פשרות ואני לא מחבייש בזה, אמרתי פעם

לבן גוריון שכל אדם מאוהב במשרה שלו, בלי זה החיים היו הוטטים להיות הוהו

ובוהו.

בקטר לסעיף השלישי בהצעה, המדבר על המלצת המרכז, שאלתי את החברים:

האם זו המלצה שאפשר גם לא לנהוג לפיה? אתם יודעים, יש הלכה שאין מורים

עליה, והשיבו לי "לא. אמרתי להם: אני סוכן לוותר על שני שלישי של ההצעה

אני מוותר על הסעיף הראשון המזכיר על האהבה לאשכול, ואני מוותר על הסעיף

השלישי, ואני מבקש שיסאירו לי רק את הסעיף השני המאפשר לממשלה להחליט

בענין זה. ראיתי שחדבר איננו הולך בנקל ואמרתי: צריך להעמיד את מפא"י

על המציאות, יחשבו על כך מה שירוש ממשלה, מה זר ממלכתיות, ומה אלה מחייבים

את חבריה ובהתאם לכך תבחר את חבריה, יכול להיות שאלה הנמצאים במקומותיהם

... the ... of ...

... the ... of ...

... the ... of ...

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...

... the ... of ...

... the ... of ...

כיום אינם מהאיטים למלא תפקידם ואי-אפשר לסמוך עליהם.

אני אומר: נעשה משנה ואנחנו אמרנו: הנו לנו להחליט ואחר כך נתייצב לפני המרכז ואם המרכז יחליט שחבריו בממשלה עשו דבר לא טוב הרי אפשר יהיה להחליטם.

בזמנו, הרשיתי לעצמי להיות בעל ההצעה שדרשנו אותה ממני, ולא נכון, כפי שנאמר על-ידי מישהו: "אני לא ידעתי לא ישירות ולא בעקיפין שהולכים להדיח את לבון". אבל אני אומר: לא עשיתי את זה בעצמי, קדמו לכך דיונים, ואני עצמי לאחר ישיבה טרנית הייתי לבדי בבית אחד וכסמפתי במוקד אסרתי לעצמי: אין מנוס, האיש לבון חטא, עליו לקבל את הדין ויהיה מה שיהיה.

אני אומר: יש שחברי מפא"י בממשלה עושים משגים, אבל מכיע רגע של מפלגה יש זכות, גם באמצע השנה - אם אלה סתם חברים היא יכולה לרמוז לראש הממשלה שחברים אלה יעזבו את הממשלה ואז הממשלה איננה נופלת, אז אמילו לראש הממשלה אם היא רואה צורך בכך ואמילו נופלת אז הממשלה.

אני במשך כל התקופה לא הוצאתי מלה על מצב הבחירות, אני אינני נלהב מן המצב הנוכחי שבו יש אצלנו שלוש עשרה מפלגות ואם אינך יודע איים העם הזה מתארגן. דומני שבשי אסלי באנגליה מישהו מאנשינו שאל: איך זה הולך עם השרים? אם שר עושה משהו שלא נראה לראש הממשלה - זה קורה גם אצלנו - והתשובה אז הייתה: ראש הממשלה קורא לאותו שר ומבקש את התפטרותו. אתה השרים שאל לא - "למה" והתשובה: "אני לא צריך להגיד לך למה". אולי אם אנחנו נגיע לזה וזה גם אפשרי. אני אינני חסיד של המצב הקיים ואם יהיה מערך אולי נגיע לשינויים, אולי לא בדיוק לפי מחשבתו של בן-גוריון במשך עשר השנים אבל השינויים יבואו.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

היות ואני משמש לבם רק אטרקציה לאסיפת בחירות שלכם, אני חושב שהארכת בדברים אבל אני רק עוד שאני לא מקבל את העניין של בריח כזו/או מספר כזו, אם כי יתכן שמתהלכים חברים במחשבות כאלה, אני אחשוב את זה לאסוף, אני חושב שהמפלגה זקוקה להרבה חוס, חוס חברי, צריך לעשות בזה הרבה ואפשר לעשות ולהציע לחברים ולכם בודאי לא להביט אל העבר, ואם אתם רוצים גם על ההווה, בועס, כי אתם אל המחר בחקוקה, הופחר הלוי בנו.

אני מאמין^{אם} כי לא דברתי על כך עם מזכיר המפלגה, שחן ימים ספורים יתכנס המרכז עם הסיעה בכנסת ויחליטו להתחבר לנו בממשלה אפשרות לעול בעניין הפרשה כמצפונם וכרצונם, ובוה, בזה חשובף את זה הייתי רוצה להחזיר לליבותיהם הצעירים ולמוחותיהם הצעירים. בתנ"ך מסתיימת כל פרשה בסימן ט.ס.ס. - אנחנו צריכים להגיע לסתמים הפרשה, לסתימת הגולל על הפרשה, במרכז את העסק הזה.

אתם בודאי זוכרים את ענין ז'ול לפני חודש חודשיים, כולנו היינו בחנונים אז בדאגה רבה, זה ענין שגלול היה להסתבך ולסבך אוחננו: אדם בעל דרגה גבוהה מאוד, הגיעו אליו חשדות על אחד האישים המרכזיים שלנו בחנונתנו, חשדות וחששות על בגידה שהדעת יכולה להסרף שלשמעון, וחברים, הענין נגמר אז כפי שנגמר, הפע ועכשיו, לפני כחודשיים, עקב דבר הדיוטי במשרד הבטחון שאני אחראי לו אחרי עשר שנים אחרי "חמישה", נדרש לשלם לאותו ג'ול והועדה שדנה בבקשה אישרה את הבקשה, ואמה, לך ודע שדבר כזה עלול להגיע למשהו נורא וזה אמנם הגיע לעחוננו, לכאורה, דבר המיס, לעצם הענין אין טענות, זה על פי דין, ולמבקר המדינה אין טענות, אבל, רבותי, הדברים החילו להתגלגל אחורנית, מה היו הסברוקים, האם^{היו} מזוייפים או לא מזוייפים? ולאיש שהוא אם לפני כחודשיים יש בן חטוב ויקר, ולבן אשה, והיא חברה מפלגה והיא כתבת לעחון ואני חדישתי - גם בגילוי אפשר עדיין להתרגש - מן הכתיבה שלה. ואני יודע של חברינו בסיעה בכנסת התחלבו אז בדאגה ובשאלה "מה יעשה אשכול פפפפפ" בכנסת" איך הוא יטביר ומה הוא יטביר" כי היו כאלה שהתכוונו לעשות מן

הענין הזה משהו גדול ודירן גדול. ואני הצלחתי להסביר יפה ולשביע רצונם של חברינו - וזה לא קל - וגם לשביעות רצונם של חברי האופוזיציה ואמרתי כי בתקופה כזו אצן עם שכן, בדרך כזו משיג את הרינסנס שלו יש דברים שבירורם ישאר לך לעוד חמישים שנה. לאחר הדור הזה, כשהוא ואני נפגש ביהד על היקרח או במקום אחר, אז יוכל מישהו לשפל בהם, אבל לא עכשיו. והדברים הובנו, ואני שוב אומר וחוזר: הקץ לפרשנות הללו גם אם זה פגע בכבודו של מישהו, ואני מודיע מודה: העתונים פגעו בכבודו של בן-גוריון, והוא נמסך לענין הזה, הוא לא הקשיב להצעתם ולעצתם של חברים ולשיקוליהם שלדעתי הם חבריו הטובים והמסורים ביותר אשר עובדים אהו במשך עשרות שנים ביהד, אבל כך קרה המקרה, והוא לא יטה להם אוון, אלא הוא משה היטה אוון או לתביעה פנימית שלו או לחברים אחרים. את הדיכוי הזה להמיר צריכים ארבעים דורות של צדיקים גדולים במסא"י, ואם לא ארבעים דורות או לפחות עשרות שנים של הגועה העבודה, של הפועל הצעיר, פועלי ציון ואחדות העבודה עד היום אם זה לא דורות אז זה חמישים שנה עם מורשתם של כצנלסון, אהרונוביץ ורסו, אלאה שישנם ואלה שאינם, נכתום את הטרשה ונתחיל בחיים אחרים ובענינים אחרים ואני מבטיח לכם, יש לנו כמה להעסיק את הצמנו, ולאחר שתסדרו את הבחירות נתחיל לדבר בדברים אחרים.

(לאחר מחיאות כפים אומר ראש הממשלה: פה אין בים).

עוני ברעם

אני עצמי כשליח הביאפראגיר שאני מכטא את רחשי ליבם של רבים שאנחנו אוטרים: אנחנו אוהבים אותך זמלאים התלחכות איך ילוד אשה יכול כך לדבר, בהתאפקות כזו (ראש הממשלה: אולי לא נולדתי פאשה).

באסיפה זו היתה כוונה דו-סטריה: לראות ולשמוע את אשכול ושאשכול ישמע

ויראה אותנו.

עוזי ברעם:

כל אחד מאתנו שקורא עתונות נוכח לדעת כאילו מסתבר שיש למישהו סונדופול על צעירי מפא"י, באות משלחוח מטעם צעירי מפא"י מבקשות ודורשות לא להקים מערך, דורשות להקים ועדה חקירה וכו', והנה, נמצאים כאן צעירים שלאיש מהם אין נכדים.

ראש הממשלה:

"גיי ויסט".

עוזי ברעם:

הצעירים האלה ש מוסדותיהם נחכנסו לפני חודש חמכו בדרכו של אשכול לכבי המערך והיתה בענין זה החלטה פה אחד. גם אנחנו צעירים, גם אנחנו חושבים, גם לדברינו יש משקל. אחד מדוברי הצעירים הללו שהזכרתי אותם ואעמיד אותם ביום השיט לפני בריתה: במחויבות, דגנניה ועין חרוד, לי נדמה שכל דרכה של מפא"י היא דרך של המטכיות ומי שהיום מקים ועמוד מראש מערכות ישראל מותר לו לינוק מדגנניה ואין חרוד.

אדם יכול להטוץ או להחננד להקמת ועדת חקירה, אבל הענין הוא סודי אישי, אני אינני יודע מה כתב הגוי אשד ולכן צודק אשכול שצריך להעמיד ולחת לחברינו בממשלה את זכות ההחלטה. הם אפונים על-גבי עלינו.

אנחנו רוצים אותך אשכול כראש הממשלה כדי שתעשה ללכוד העם ומנועה

הפועלים.

ראש הממשלה:

אמרתי מקודם שאני לא טובל לתת "בית". כשהייתי בדרכי מן הכנסת הנה, לאחר ישיבה קשה בעניני ריומא לא ידעתי כיצד אכנס ומה אני צריך לכם, וגם ברעם לא אמר לי דבר, והאמינו לי הברים, לאחר שעברתי את זה אני אומר לכם שבשבועי זו היתה חווה אישית וחברית ואני מודה לכם עליה.